

## BAB V

### KACINDEKAN JEUNG SARAN

#### **5.1 Kacindekan**

Novel *Carios Agan Permas* karangan Joehana dijadikeun obyék dina ieu panalungtikan, anu saterusna dianalisis dumasar kana unsur intrinsik anu ngawengku: téma, palaku jeung watek palaku, latar atawa setting, galur, gaya basa, jeung amanat. Lian ti unsur-unsur intrinsik anu kasebut di luhur, dina ieu panalungtikan, novel *Carios Agan Permas* karangan Yuhana dianalisis dumasar kana kajian sosiologis pangarang, kajiana sosiologis karya sastra nu ngawengku tema, palaku utama jeung watekna, kajian sosiologis masarakat nu maca.

Téma novél *Carios Agan Permas* nya éta kasarakahan jalma-jalma nu kawasa ka jalma-jalma nu sangasara jeung kakejeman jalma nu beunghar. Leuwih jéntré deui téma novél *Carios Agan Permas* téh nya éta kasangsaraan jeung kateudilan sosial jalma-jalma miskin sarta dianiaya ku jalma beunghar. Loba tokoh-tokoh nu maraot dina novél ieu lantaran ku kasangsaraan éta. Pangarang nyokot Latar tempatna nya éta di sabudeureun Bandung jeung sawaréh di daerah Batawi. Latar waktuna sanajan teu dijelaskeun kalawan jéntré taun sabaraha kajadianna tapi tiasa katitén tina kecap-kecap wilangan duit nu dipaké dina dialog para palakuna, lian ti éta aya sababaraha tokoh urang Walanda dina novel *Carios Agan Permas*. Tina sababaraha keterangan panalungtik bisa nyindekkeun yén latar waktu novel *Carios Agan Permas* téh

taun 20-an nepi ka taun 30-an. Alur nu dipaké ku pangarang nya éta alur campuran antara alur maju jeung mundur. Dina méré ngaran para palakuna aya sababaraha palaku nu dikatégorikeun tapi aya ogé nu ngan karangan pangarang hungkul. Gaya basa dina ieu novel téh di antarana gaya basa lalandian, gaya basa kaleuleuwih, gaya basa mijalma, gaya basa babandingan, jeung gaya basa ibarat.

Amanat nu kapanggih dina novel *Carios Agan Permas* nya éta ngajak anu macana pikeun ningali kateubérésan jeung kateuadilan dina hirup kumbuh sabudeureunana. Sacara umum, Yuhana miharep sangkan urang kudu jadi jalma bener.

Gelarna novel *Carios Agan Permas* upama disawang tina masalah sosiologisna mangka bakal ébréh kumaha kasang tukangna, naon tujuanana, jeung kumaha dampak sosialna ka masarakatna. Sanajan henteu bisa langsung nanyakeun ka pangarangna Yuhana tapi ngaliatan pangarang-pangarang nu apal kana riwayat hirup Yuhana jeung kaayaan sosial zaman hariata taun 20-an panalungtik bisa ngagamberkeun pasualan-pasualan sosiologis novel *Carios Agan Permas* dumasar kan hasil panalungtikan.

Nurutkeun sababaraha pangarang Yuhana ngagelerkeun novel *Carios Agan Permas* dumasar kana sababaraha pertimbangan:

- 1) ngahontal kapuasan éstétis pikeun pangarangna sorangan
- 2) ngangkat kaayaan masarakat zaman harita
- 3) protés sosial

Yuhana anu profésina sanggeus dikaluuarkeun ti Jawatan Karéta Api jadi jurnalis geus mampuh maca kasangsaraan nu dialaman ku jalma-jalma leutik dina zamana harita. Dina novel ieu loba pikiran-pikiran pangarang jeung falsafah hirup. Dina novel ieu katingali pisan rasa sinismeu Joehana ka golongan ménak jeung jalma nu beunghar tapi sombong jeung kejem. Ka tokoh utamana Joehana henteu nerapkeun ajén-ajén idéalna saperti novel-novel séjén dina zaman harita. Anjeunna ngalukiskeun tokoh utamana nu awéwé ngaliwatan lika-liku kaleuwihan jeung kakurangan manéhanana salaku jalma biasa. Atikan Yuhana saacan jadi pangarang kantos dambel di MULO. Di sakola MULO loba golongan ménak nu sarakola di MULO. Di sakola lian ti ngagunakeun basa Sunda jeung malayu ogé ngagunakeun basa Walanda. Ku kituna, Yuhana loba ngabuskeun kecap-kecap Walanda kana novel Carios Agan Permas. Sanggeus dikaluuarkeun di pagawéanana salaku pagawé jawatan kereta api, Yuhana tuluy nyobaan jadi jurnalis anu sapopoéna sagulung-sagalang jeung kahirupan jalma leutik. Dikasangtukangan ku kaayaan saperti kitu, Yuhana ngangkat gejala sosial nu aya di kahirupan masarakat leutik tuluy diabuskeun kana novel. Kaagaman Yuhana cukup kuat nu ngalantarankeun Yuhana ngagunakeun carita kagiitan ibadah dina novelna hususna Carios Agan Permas.

Sawangan masarakat kana ieu novel téh rupa-rupa, ngan dina enas-enas na mah sarua pada prihatin kana kaayaan nu kaalaman ku para tokohna. Répondén ngarasa kageuing haténa ningali kaprihatinan nu dialaman ku

jalma-jalma leutik zaman harita. Sabalikna respondén ngarasa cua jeung ceuceub ka jalma-jalma nu boga kawasa tapi kakawasaan éta dijadikeun alat pikeun nganiaya jeung ngamangfaatkeun jalma sangsara. Sabada

## 5.2 Saran

Panalungtikan ngeunaan kajian sosiologis kana hiji karya sastra téh masih kawilang langka, ku kituna panalungtik miharep sabada ieu panalungtikan teh aya deui panalungtikan sarupa kieu anu garapan jeung pnalungtikanana enya-enya keuna kalawan akurat. Ieu hasil panalungtikan téh bisa dijadikeun alternatif bahan bacaan pikeun panalungtikan saatuluyna, sanajan ieu panalungtikan téh jauh kénéh tina kasampurnaan.

Panalungtikan sarupa kieu nu karasa ku panalungtik téh gedé pisan mangfaatna, lain waé keur karya sastrana, tapi ogé urang bisa mikanyaho kumaha pangartuh hiji karya sastra ka masarakat.

